

כתובות יד

עניין: מעשה בתינוקת שירדה למלאות מים מן העין
רמב"ן פרשת מקץ ברשית מא, א

ולדעתי כדברי אונקלוס כן הוא, כי יאור ונהר לשון אחד, ושניהם לשון אורה. וכן הגשם נקרא אור, שנאמר (איוב לו ל) הן פרש עליו אורו, יפיץ ענן אורו (שם לו יא), וכמו שאמר רבי יוחנן (ב"ר כו ז) כל אורה האמורה באליהוא בירידת גשמים הכתוב מדבר. ואולי בעבור שהגשמים בסבת המאורות, והנהרות יעשו מהם יתיחסו אל האבות:

פרשת עקב דברים ח, ז

**אֶל-אֶרֶץ טוֹבָה אֶרֶץ נַחֲלֵי מַיִם עֵינַת וְתֵהֱמַת יֵצְאִים בַּבִּקְעָה
 וּבְהָר: אֶרֶץ חֹטֶה וְשַׁעֲדָה וְגֶפֶן וְתַאֲנָה וְרִמּוֹן אֶרֶץ-זֵית שָׁמֶן**

פרשת עקב דברים י, יא-יב

**מִשֶׁם אֲשֶׁר תִּזְרַע אֶת-זֶרְעֶךָ וְהִשְׁקִיתָ בְּרַגְלֶךָ כַּגֶּן הַיָּדֵק: וְהָאֶרֶץ
 אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים שָׁמָּה לְדַשְׁתָּהּ אֶרֶץ הָרִים וּבִקְעֹת לַמֶּטֶר
 הַשָּׁמַיִם תִּשְׁתַּה-מַּיִם: אֶרֶץ אֲשֶׁר-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ דִּרְשׁ אֹתָהּ
 תָּמִיד עֵינֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּהּ מִרְשֵׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית
 שָׁנָה: וְהָיָה אִם-שָׁמַעַתְּ תִשְׁמְעוּ אֶל-מִצְוֹתַי אֲשֶׁר**

ערבי נחל פרשת חיי שרה דרוש ג'

ולפי זה יבוא על נכון, דאליעזר כשרצה להתפלל תפלתו חשש בעצמו דתפלה זו מיקרי שלא כהוגן, ופן ישיבוהו שלא כהוגן, לכן בא לבאר דבריו ששאל כהוגן ואין בו לא חשש שפחה ולא חשש חיגרת, ולז"א הקרה נא לפני היום כו', ופן תאמר דהוי שלא כהוגן מחשש שפחה, ולז"א דליתא, דאזלינן בתר רובא, כי הנה אנכי נצב על העין, בקביעות⁽⁷⁾, ובנות אנשי העיר יוצאות, וכל דפריש מרובא פריש. ופן תאמר שיש חשש חיגרת, לז"א והיה הנערה אשר אומר אליה כו', ואם אראה חיגרת לא אומר לה וכקושית התוס'. ושוב נסתפק

ובכתובות פרק קמא (י:): אמר רבי יוסי מעשה בתינוקת שירדה למלאות מים מן העין ונאנסה, אמר רבי יוחנן בן נורי אם רוב אנשי העיר משיאיין לכהונה ה"ז תנשא לכהונה. וקאמר התם (טו.) בקרונות של ציפורי שנו⁽⁸⁾, ופליגי התם (טו:.) אי בעינן ליוחסין⁽⁹⁾ תרי רובי, רוב עיר ורוב סיעה, או סגי בחד רוב, ומסקנת האחרונים באבן העזר⁽¹⁰⁾ דסגי בהד רוב⁽¹¹⁾. תו קאמר התם בש"ס לענין רוב עיר, אי דאזלא איהי לגבייהו הו"ל קבוע וכמחצה על מחצה דמי, לא צריכא דאזלי אינהו לגבה, וכל דפריש מרובא פריש.